

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou ve věci

žalobkyně: X, nar. X
státní příslušnost X
zastoupená JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou
sídlem Karlovo náměstí 287/18, 120 00 Praha 2

proti

žalovanému: Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie
sídlem Olšanská 2, P.O. Box 78, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 9. 2024, č. j. CPR-9581-8/ČJ-2024-930310-V235

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.
Základ sporu

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 9. 2024, č. j. CPR-9581-8/ČJ-2024-930310-V235 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále též „cizinecká policie“) ze dne 15. 1. 2024, č. j. KRPA-341681-17/ČJ-2023-000022-SV, jímž bylo žalobkyni uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České

republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) na dobu 1 roku a současně jí byla stanovena doba k vycestování do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

II.

Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobkyně považovala postup žalovaného za nezákonný, neboť nevycházel ze skutečného stavu věci, napadené rozhodnutí opíral pouze o vyvratitelné domněnky. V celém řízení vycházely správní orgány pouze ze skutečností v neprospěch žalobkyně a dostatečně se nezabývaly skutečnostmi, které žalobkyně uváděla.
3. Žalobkyně namítala, že závazné stanovisko k možnosti jejího vycestování do vlasti nadále trpí vadou nepřezkoumatelnosti, neboť nepřináší nové konkrétní posouzení věci. Správní orgán nezohlednil problémy žalobkyně se státními orgány ve vlasti, ale také s kriminálními osobami, které hledaly jejího manžela.
4. Žalobkyně dále namítala nepřiměřenost doby, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace.
5. Žalobkyně dále uvedla, že česká právní úprava v § 120a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců přebírá do posouzení bezpečné země institut společného evropského azylového systému, a je přísně restriktivní. Žalovaný vykládá zásadu nenavrácení restriktivně pouze ve vztahu k hrozbě porušení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, kdy tento výklad jde v neprospěch cizinců, o jejichž navrácení policie rozhoduje. Ustanovení čl. 4 odst. 2 a 3 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí ovšem členským státům umožňuje přijetí vnitrostátních pravidel, jen pokud jdou ve prospěch cizince, na něž tato směrnice dopadá. Je otázkou, zda postup žalovaného podle ustanovení § 120a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců ve skutečnosti unijní právo nezapovídá. Pro naplnění pojmu skutečného nebezpečí totiž ve smyslu ustanovení § 179 zákona o pobytu cizinců hraje roli jen zákaz špatného zacházení podle čl. 3 Úmluvy, který odpovídá čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie. Zásada nenavrácení, kterou podle Soudního dvora nelze vykládat restriktivně, ovšem má v mezinárodním právu širší význam. Čl. 19 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie, který zakotvuje zásadu nenavrácení, pamatuje kromě zákazu špatného zacházení i na právo na život. Tento článek chrání právo na život obecně. Evropský soud pro lidská práva na poli pozitivních závazků plynoucích z práva na život pracuje se zásadou nenavrácení širěji vůči možným porušením práva na život jako celku.
6. Žalobkyně konečně namítala, že nebyla dostatečně posouzena přiměřenost zásahu do jejích práv a práv jejího syna zaručených v čl. 8 Úmluvy. Žalovaný podle žalobkyně vykládá správní vyhoštění čistě formalisticky jako pouhé opatření a vyzdvihuje jeho preventivní úlohu. Odsouvá otázku zavinění a upřednostňuje výklad spočívající v nutnosti bez dalšího zkoumání uložit sankci. V této souvislosti se odkazoval na neaktuální judikaturu. Žalobkyně měla za to, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, neboť nereflktuje její námítky.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a navrhl zamítnutí žaloby.

IV.

Obsah správního spisu

8. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé, podstatné skutečnosti:
9. Dne 13. 10. 2023 se žalobkyně dostavila na cizineckou policii, kde na výzvu předložila platný cestovní doklad, podle kterého byla ztotožněna. Protože nebylo zjištěno žádné oprávnění k pobytu na území ČR, bylo s žalobkyní zahájeno řízení o správním vyhoštění. Do protokolu o výsledku účastníka správního řízení žalobkyně uvedla, že na území ČR přicestovala v roce 2015 s manželem, se kterým se posléze rozvedla. Přicestovala s turistickým vízem a požádala v ČR o azyl. Řízení o azylu bylo v roce 2020 zastaveno. Žalobkyně disponovala vízem za účelem strpění a poté oprávněním k dlouhodobému pobytu za stejným účelem, přičemž poslední žádost o jeho prodloužení byla zamítnuta. Na dotaz cizinecké policie, proč nevycestovala, když jí byl vydán výjezdní příkaz s platností do 2. 9. 2023, žalobkyně uvedla, že v zemi původu nic nemá, a proto nevycestovala. Žalobkyně dále uvedla, že je zdravá, je rozvedená, má jednoho syna, který rovněž žije v ČR, pracuje jako manažerka ve firmě, v ČR ani ve vlasti nemá žádný majetek, disponuje finančními prostředky na další pobyt, nikoliv však na vycestování. Nemá zde žádné závazky, povinnosti ani pohledávky, žádné kulturní vazby. Má v ČR kamarády a zázemí. Rovněž její syn má ve školce kamarády. Ve vlasti má žalobkyně rodiče, důchodce. Protože žalobkyně na sociálních sítích vystupovala proti ruské agresi na Ukrajině, má za to, že jí možná hrozí při návratu do vlasti nebezpečí. V případě správního vyhoštění vycestuje žalobkyně do vlasti dobrovolně.
10. Dne 24. 10. 2023 provedla cizinecká policie další výslech žalobkyně, při kterém žalobkyně uvedla, že jí hrozí při návratu do vlasti především ponižující zacházení. Obává se také čečenské mafie. Žalobkyně dále považovala za reálné, že by mohla být ze strany ruských orgánů vystavena mučení. Rovněž se žalobkyně domnívala, že by jí při návratu do vlasti hrozilo zbavení osobní svobody, není tam zaručeno právo na spravedlivý proces.
11. Součástí správního spisu je rovněž závazné stanovisko Ministerstva vnitra ČR ze dne 22. 11. 2023, ev. č. ZS56670, podle něž je vycestování žalobkyně do Ruska možné. Dne 31. 12. 2023 zaslala žalobkyně cizinecké policii vyjádření k podkladům rozhodnutí, v rámci kterého rozporovala závěry přijaté v závazném stanovisku. Podle žalobkyně se jednalo o zcela obecný dokument, který žádným způsobem nereflektuje konkrétní okolnosti uvedené žalobkyní. Zdůraznila nutnost respektovat mezinárodní závazek *non-refoulement*.
12. Dne 15. 1. 2024 vydala cizinecká policie prvostupňové rozhodnutí, kterým uložila žalobkyni správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců a stanovila dobu zákazu vstupu na území členských států v délce 1 roku. Uvedenou skutkovou podstavu naplnila žalobkyně tím, že od 3. 9. do 13. 10. 2023 pobývala na území ČR bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyla oprávněna.
13. Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, ve kterém namítala jednostranné hodnocení kritérií přiměřenosti dopadů rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života. Cizinecká policie nedostatečně zhodnotila obavy žalobkyně z návratu do vlasti.

14. Ministr vnitra ČR dne 25. 7. 2024 pod č. j. MV-55275-2/OAM-2024, potvrdil závazné stanovisko Ministerstva vnitra ČR ze dne 22. 11. 2023, ev. č. ZS56670. Ministr vnitra přitom shodně konstatoval, že vycestování žalobkyně do Ruska je možné, s čímž žalobkyně opětovně nesouhlasila.
15. Dne 20. 9. 2024 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, jímž zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil prvostupňové rozhodnutí cizinecké policie. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno na základě správných skutkových zjištění, která byla podložena dostatečnými podklady, a že se žalobkyně dopustila popsání protiprávního jednání, kterým naplnila skutkovou podstatu pro uložení správního vyhoštění podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců, tedy že pobývala na území ČR bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyla oprávněna, a to v období od 3. 9. do 13. 10. 2023. Zároveň podle žalovaného nebyly dány důvody pro postup podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

V.

Právní posouzení věci soudem

16. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
17. Podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, pobývá-li cizinec na území nebo na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.*
18. Podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců *rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.*
19. Podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *policie v rámci rozhodování o správním vyhoštění podle § 119 a 120 je povinna si vyžádat závazné stanovisko ministerstva, zda vycestování cizince je možné (§ 179).*
20. Podle § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam hrozilo skutečné nebezpečí.*
21. Podle § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců *za skutečné nebezpečí se podle tohoto zákona považuje navrácení v rozporu s čl. 2 až 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, přičemž články 2-6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (vyhlášené pod č. 209/1992 Sb. m. s.) obsahují právo na život, zákaz mučení, zákaz otroctví a nucené práce, právo na svobodu a osobní bezpečnost a právo na spravedlivý proces.*

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

22. Podle čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, vyhlášené pod č. 209/1992 Sb., platí, že *[n]ikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu.*
23. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.*
24. V první řadě se soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Cizinecká policie si k otázce pobytové historie žalobkyně vyžádala sdělení Odboru azylové a migrační politiky MV ČR, které je součástí spisového materiálu a ze kterého plyne, že žalobkyni, která na území ČR pobývá nepřetržitě již od roku 2015, nebyla udělena mezinárodní ochrana, přičemž řízení bylo ukončeno ke dni 24. 9. 2020. Následně bylo žalobkyni uděleno dlouhodobé vízum za účelem strpění a posléze i povolení k dlouhodobému pobytu s platností do 3. 4. 2022. Dne 17. 2. 2022 podala žalobkyně žádost o vydání zaměstnanecké karty. Žádosti nebylo vyhověno. Dne 1. 4. 2022 podala žalobkyně žádost o prodloužení doby platnosti dlouhodobého pobytu na území ČR za účelem strpění. Tato žádost však byla zamítnuta, přičemž prvostupňové rozhodnutí potvrdil i odvolací správní orgán. Proti rozhodnutí odvolacího správního orgánu se žalobkyně bránila žalobou u zdejšího soudu. O této žalobě ke dni vydání napadeného rozhodnutí nebylo rozhodnuto, bylo pouze známo, že usnesením ze dne 3. 8. 2023, č. j. 20 A 37/2023-28, zdejší soud nepřiznal žalobě odkladný účinek. S ohledem na pravomocné zamítavé rozhodnutí byl žalobkyni vydán výjezdní příkaz s platností do 2. 9. 2023. (Soud v této souvislosti doplňuje, že rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2024, č. j. 20 A 27/2023-50, bylo ve věci žádosti žalobkyně o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 36 odst. 3 a § 38 odst. 2 zákona o pobytu cizinců rozhodnuto tak, že žaloba byla zamítnuta.) Žalobkyně navzdory výjezdnímu příkazu nevycestovala, nebylo s ní vedeno žádné řízení, které by ji k pobytu na území ČR opravňovalo. Žalobkyně se nadále protiprávně zdržovala na území ČR až do okamžiku, kdy se sama dostavila na služebnu cizinecké policie. Bylo tak prokázáno, že žalobkyně v období od 3. 9. 2023 do 13. 10. 2023 pobývala na území ČR bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyla oprávněna. Popsaným jednáním žalobkyně naplnila skutkovou podstatu § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců. Správní orgány posoudily všechny relevantní okolnosti projednávaného případu, zabývaly se možností aplikace § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců, posuzovaly kritéria přiměřenosti podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a vyžádaly závazné stanovisko podle § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců k zjištění, zda žalobkyni hrozilo v zemi původu skutečné nebezpečí. Správní orgány všechna zjištění přezkoumatelným způsobem posoudily v kontextu konkrétních okolností případu a své závěry, které byly dostatečně důkazně podloženy, řádně odůvodnily. Lze uzavřít, že správní orgány dostatečným, srozumitelným a přezkoumatelným způsobem uvedly, na základě jakých skutečností a úvah dospěly k závěru, že žalobkyně svým shora popsáním jednáním naplnila skutkovou podstatu ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců. Napadené rozhodnutí bylo v tomto směru vydáno na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu věci, který

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

má oporu ve spise, žalovaný se řádně vypořádal se všemi odvolacími námitkami. Námitku nepřezkoumatelnosti tak soud neshledal důvodnou. Soud v napadeném rozhodnutí nevysledoval ani namítaný postup výlučně v neprospěch žalobkyně.

25. Druhý okruh žalobních námitek se týkal závazného stanoviska Ministerstva vnitra, které je policie povinna si v rámci rozhodování o správním vyhoštění vyžádat podle shora citovaného § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců, s výjimkou případů podle písm. a)–d) tohoto ustanovení, mezi které však případ žalobkyně nespadá. Dle žalobkyně nové závazné stanovisko k možnosti vycestování i nadále trpí vadou nepřezkoumatelnosti, neboť nepřináší nové konkrétní posouzení věci. Správní orgán nezohlednil problémy žalobkyně se státními orgány ve vlasti, ale také s kriminálními osobami, které hledaly jejího manžela.

26. Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 6. 1. 2015, č.j. 8 Azs 110/2014-53 uvedl, že „z *procesního hlediska je závazné stanovisko vydané podle § 149 správního řádu „pouze“ úkonem správního orgánu prováděným podle části čtvrté téhož zákona, s ohledem na jeho zvláštní postavení a závaznost jeho obsahu pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu, je však zvlášť významné přiměřené použití ustanovení o obsahu, formě a náležitostech rozhodnutí (§ 67 a 68 správního řádu), především § 68 odst. 3 citovaného zákona, podle kterého odůvodnění musí obsahovat „důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí“.* Obsah závazného stanoviska, a to zejména v případě závazného stanoviska v neprospěch účastníka řízení, by tedy měl alespoň v základní rovině odpovídat požadavkům kladeným na odůvodnění správního rozhodnutí. Jedině tak je možné přezkoumat ve správním soudnictví zákonnost závazného stanoviska jakožto úkonu správního orgánu, který byl závazným podkladem přezkoumávaného rozhodnutí ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s. (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2009, čj. 9 As 21/2009 – 150, č. 2381/2011 Sb. NSS).

Právní úprava obsažená v § 149 správního řádu, podle které je obsah závazného stanoviska závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu, se týká výlučně postupu „uvnitř“ správního řízení a žádným způsobem, a to ani nepřímou, neomezuje rozsah soudního přezkumu závazných stanovisek (viz např. rozsudek čj. 9 As 21/2009 – 150). Byť závazné stanovisko není samostatně přezkoumatelným rozhodnutím podle § 65 s. ř. s., soudní ochrana před jeho zprostředkovanými dopady (účinky) je umožněna v rámci přezkumu konečného rozhodnutí ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s. (blíže viz rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2011, čj. 2 As 75/2009 – 113, č. 2434/2011 Sb. NSS).“

27. Vzhledem k tomu, že žalobkyně v podané žalobě brojila proti závaznému stanovisku k možnosti vycestování, přistoupil soud k přezkumu jeho zákonnosti.

28. Závazné stanovisko k možnosti vycestování, jakož i potvrzující závazné stanovisko ministra vnitra vychází z podkladů, které jsou součástí správního spisu. Po ověření jejich obsahu, relevance a věrohodnosti informací o zemi původu, má soud za to, že správní orgány shromáždily podklady dostatečné, aktuální a týkající se obav, které žalobkyně vyjádřila v rámci svého výslechu. V závazném stanovisku Ministerstva vnitra ČR ze dne 22. 11. 2023, ev. č. ZS56670 posoudil správní orgán obavy žalobkyně z ponižujícího zacházení, potíží s čechenskou mafií i z uvěznění v důsledku nesouhlasu s ruskou politikou. Ministerstvo zdůraznilo, že pro naplnění pojmu skutečného nebezpečí by takové nebezpečí muselo být

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

reálné, hrozící skutečně a bezprostředně, nikoliv až v případě přidružení dalších neočekávaných okolností, které nelze dopředu předjímat. Poukázal na to, že žalobkyně nebyla v zemi původu v centru pozornosti státních orgánů, nečelila pronásledování. Při obavách ze soukromých osob se žalobkyně může obrátit na správní orgány nebo policii. Závěrem ministerstvo poukázalo na to, že žalobkyně uvádí některé skutečnosti účelově a záměrně je zveličuje. Soud má za to, že správní orgány v rámci závazného stanoviska hodnotily situaci žalobkyně dostatečně konkrétně, na podkladě jí sdělených skutkových okolností. Závěry ministerstva, které neshledalo, že by žalobkyni v případě návratu do vlasti hrozilo skutečné nebezpečí ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců, byly posléze potvrzeny ministrem vnitra ve stanovisku ze dne 25. 7. 2024, č. j. MV-55275-2/OAM-2024 a soud se s nimi ztotožnil. Městský soud uvádí, že odůvodnění závazných stanovisek považuje ve vztahu k tvrzení žalobkyně za dostatečné, a tudíž přezkoumatelné. Lze tedy uzavřít, že závazné stanovisko k možnosti vycestování žalobkyně včetně potvrzujícího závazného stanoviska vydané v posuzované věci bylo způsobilé představovat relevantní podklad pro vydání rozhodnutí o uložení správního vyhoštění.

29. Dle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu rozhodnutí o správním vyhoštění nemá sankční povahu; jedná se pouze o správní opatření, kterým stát toliko vyjadřuje svůj zájem na tom, aby se dotčený cizinec na území státu nezdržoval (dle této judikatury navíc § 119 odst. 1 zákona o pobytu cizinců při naplnění podmínek pro vyhoštění neposkytuje správním orgánům žádný prostor pro uvážení, zda cizinci správní vyhoštění uloží či nikoli) – viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2018 č. j. 2 Azs 289/2017-31, ze dne 26. 5. 2020, č. j. 1 Azs 446/2019-30, nebo ze dne 14. 6. 2024, č. j. 5 Azs 131/2024-24. V daném případě přitom zjevně došlo k naplnění zákonných podmínek uložení správního vyhoštění a za této situace byl správní orgán povinen žalobkyni uložit správní vyhoštění. Co do formy proto uložené opatření odpovídá zjištěnému skutkovému stavu a je zcela v souladu se zákonem.
30. Žalobkyně namítala nepřiměřenost doby, po kterou nelze žalobkyni umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace. Žalobkyně sice v obecnosti uvedla, že délka jí uložené doby zákazu vstupu neodpovídá srovnatelným případům, avšak na žádný takový případ neodkazuje. Soudu je naopak z jeho úřední činnosti známo, že doba zákazu vstupu na území členských států v délce stanovené prvostupňovým rozhodnutím a potvrzené v napadeném rozhodnutí nevybočuje z pravidelné správní praxe žalovaného. Soud k této otázce uvádí, že je na uvážení správního orgánu, jak dlouho dobu s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu, pro správní vyhoštění uloží. Posouzení této otázky podléhá jen omezenému soudnímu přezkumu, soud pouze zkoumá, zda posouzení správních orgánů nebylo excesivní či svévolné a zda bylo dostatečně odůvodněno (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2018, č. j. 2 Azs 289/2017-31). Shodný závěr plyne z rozsudku NSS ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 A 139/2002-46, tedy že úkolem soudu není nahradit správní orgán v jeho odborné kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním, ale naopak posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a úplně zjistil skutkový stav, a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem. Zbývá tedy posoudit otázku, zda při stanovení délky zákazu vstupu na území EU nepřekročily správní orgány meze správního uvážení, tj. zda rozhodnutí „*nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem*“ (rozsudek

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 10. 2003, č. j. 3 Azs 12/2003-38). Správní orgány odůvodnily dobu, po kterou žalobkyni nelze umožnit vstup na území, tak, že byla stanovena při spodní hranici zákonné sazby, přičemž bylo přihlédnuto ke všem okolnostem případu. Jako polehčující okolnost hodnotila cizinecká policie skutečnost, že žalobkyně po celou dobu správního řízení spolupracovala. Na druhé straně vzala v potaz skutečnost, že žalobkyně nerespektovala zákon a porušila povinnost pobývat na území pouze s platným oprávněním k pobytu, pokud zákon o pobytu cizinců nestanoví jinak. Podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců je možné cizinci uložit dobu, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace až na 5 let. Soud neshledal, že by v napadeném rozhodnutí stanovená doba byla nepřiměřená, či přímo excesivní, nebo že by neodpovídala okolnostem daného případu. Zdejší soud pak odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018 č. j. 1 Azs 416/2017-29, kde Nejvyšší správní soud neshledal nepřiměřeným správní vyhoštění cizince v délce jednoho roku za neoprávněný pobyt na území ČR i v řádu několika hodin. Tato námitka tak rovněž není důvodná.

31. Soud se dále zabýval námitkou žalobkyně, ve které kritizovala restriktivní přístup správních orgánů při výkladu zásady nenavrácení. Soud dospěl k závěru, že ani této námitce nelze přisvědčit. Z uvedených námitky není patrné, v čem se měly správní orgány ve vztahu k žalobkyni dopustit porušení zásady *non-refoulement* nebo v čem spatřuje žalobkyně restriktivní výklad ve svůj neprospěch, neboť správní orgány v daném případě postupovaly podle § 120a odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců. Cizinecká policie si v souladu se zákonem vyžádala závazné stanovisko Ministerstva vnitra ČR, podle kterého je vycestování žalobkyně do Ruska možné. Závěry tohoto stanoviska pak byly potvrzeny ministrem vnitra ČR postupem podle § 149 odst. 7 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů. Koncept bezpečné země původu podle písm. b) výše uvedeného ustanovení se v daném případě neuplatnil. Hrozba skutečného nebezpečí nebyla v případě žalobkyně shledána. Soud uzavírá, že postup správních orgánů v projednávané věci byl souladný se zákonem.
32. Z ustanovení § 119a a § 174a zákona o pobytu cizinců citovaných výše plyne, že rozhodnutí o správním vyhoštění nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince. Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem. K tomu musí účastník řízení poskytnout veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.
33. Správní soudy při posuzování této otázky vychází především z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) vztahující se ke čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Tato judikatura zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „imigrační historii“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6)

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, Ünér proti Nizozemsku, č. 46410/99, body 57-58, a rozsudky ze dne 31. 1. 2006, Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku, stížnost č. 50435/99, bod 39, či ze dne 28. 6. 2011, Nunez proti Norsku, stížnost č. 55597/09, bod 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu, např. nebezpečím pro společnost či ochranou veřejného pořádku. Právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy totiž není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu.

34. Na tomto místě lze také poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013-34, v němž Nejvyšší správní soud judikoval, že není třeba, aby se správní orgán rozhodující o vyhoštění výslovně vyjadřoval ke všem 11 kritériím uvedeným v § 174a zákona o pobytu cizinců, samozřejmě však nelze upustit od požadavku, aby z rozhodnutí bylo zřejmé, že ve vztahu ke kritériím v daném případě relevantním činil správní orgán skutková zjištění a posuzoval je.
35. Soud neshledal v postupu žalovaného ani správního orgánu I. stupně pochybení, která by výše zmíněnému odporovala. Oba správní orgány ve svých rozhodnutích zásah do rodinného a soukromého života žalobkyně dostatečným a přezkoumatelným způsobem posuzovaly a hodnotily a své závěry neopomněly promítnout do odůvodnění rozhodnutí prvostupňového i žalobou napadeného. Jak již soud vyslovil výše, v řízení bylo jednoznačně prokázáno, že žalobkyně svým shora popsáním jednáním naplnila skutkovou podstatu uvedenou v § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců. Ve světle skutkových okolností případu žalobkyně nelze dle názoru soudu hovořit o takových vazbách žalobkyně na území ČR, aby převážely zájem státu na ochraně veřejného pořádku. Žalobkyně ostatně ve správním řízení, a to jak před správním orgánem I. stupně, tak před odvolacím správním orgánem, ani v rámci podané žaloby žádné konkrétní relevantní vazby netvrdila a tím spíše neprokázala vazbu, jež by ji ke zdejšímu území vázala natolik pevně, aby její narušení na dobu dvou let, bylo možno považovat za nepřiměřené. Správní orgány kritérium přiměřenosti podrobně zkoumaly rovněž ve vztahu k nezletilému synovi žalobkyně. Poukázaly na to, že v Rusku žijí rodiče žalobkyně, se kterými je žalobkyně v kontaktu. Při návratu do domovského státu tak bude mít žalobkyně a její nezletilý syn zázemí a rodiče žalobkyně jim mohou pomoci se zpětnou integrací do tamní společnosti. Žalobkyně může se svým synem přesunout jejich rodinný život do Ruské federace, a tam jej nadále plnohodnotným způsobem realizovat. Navíc nic nenasvědčuje tomu, že by v důsledku správního vyhoštění mělo dojít ke zhoršení ekonomické situace či životní úrovně žalobkyně. Žalovaný měl za to, že je v nejlepším zájmu nezletilého syna žalobkyně, aby nejen jeho pobytová situace byla stabilní. Rodinné vazby mohou být s ohledem na bližší kontakt s rodiči žalobkyně v důsledku vycestování do Ruska posílněny. Syn žalobkyně je ve věku, kdy nepochybně více záleží na tom, aby rodinné vazby nebyly přetrhány a aby žil spolu se svou matkou, spíše než na místě jeho pobytu. Protože v důsledku přesunu žalobkyně a jejího syna do Ruské federace nedojde k rozdělení jejich rodiny, jejich rodinný život bude nadále zachován, pouze na území jiného státu, což není v rozporu s nejlepším zájmem nezletilého syna žalobkyně.
36. Soud podotýká, že rozhodnutí o správním vyhoštění představuje vždy určitý zásah do soukromého a rodinného života cizince, a proto se v každém individuálním případě posuzuje proporcionalita mezi veřejným zájmem na vyhoštění cizince a zájmem nad ochranou jeho

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

soukromého a rodinného života. Je v zájmu cizinců, aby dodržovali zákony a právní předpisy platné na území ČR, chtěli-li zde požívat plné ochrany. Pokud tak neučiní, musí nést případné nepříjemné následky spojené se správním vyhoštěním. Zároveň je třeba podotknout, že právo pobývat na území ČR nepatří do kategorie základních lidských práv a zásah do soukromého a rodinného života cizince je přípustný, děje-li se tak v souladu se zákonem a v oblasti zájmů chráněných státem. V případě žalobkyně pak správní orgány řádně posoudily její individuální situaci a zcela správně dospěly k závěru, že rozhodnutím o správním vyhoštění žalobkyně nedojde k nepřiměřenému zásahu do jejího soukromého a rodinného života. Napadené rozhodnutí bylo v tomto směru vydáno na základě dostatečně zjištěného skutkového stavu, který má oporu ve spise. Žalovaný dostatečným, srozumitelným a přezkoumatelným způsobem uvedl, na základě jakých skutečností a úvah dospěl k závěru, že rozhodnutím o správním vyhoštění žalobkyně nedojde k nepřiměřenému zásahu do jejího soukromého a rodinného života.

37. V daném případě soud uzavírá, že se ztotožnil se závěrem správních orgánů o tom, že zjevně došlo k naplnění zákonných podmínek pro uložení správního vyhoštění, které představuje s ohledem na výše uvedené přiměřené řešení situace.

VI.

Závěr a náklady řízení

38. Ze všech shora uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
39. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalovanému žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

Praha 6. listopadu 2024

JUDr. Dana Černá v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.